Μ Η Ν Υ Μ Α
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΝ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ
ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
ΜΕ ΘΕΜΑ:
«Ἡ Ὀρθόδοξη Χριστιανική Παράδοση τῆς Κύπρου
ἀπό τούς χρόνους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μέχρι σήμερα».
(Κέντρο Πολιτισμοῦ «Σπίτι τῆς Κύπρου»
(Ἀθῆναι, 18 Νοεμβρίου 2026)

Σεβασμιώτατε Μητροπολῖτα Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιε, Πρόεδρε τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος,
Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,
Ἐλλογιμώτατοι Εἰσηγηταί,
Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί,
Κυρίες καί Κύριοι,

Μετά πλείστης ἀγαλλιάσεως εὑρισκόμεθα στήν εὐχάριστη θέση νά προβοῦμε, μέ εὐγνωμοσύνη καί δοξολογία πρός τόν Θεό, στήν ἐπίσημη παρουσίαση τοῦ Τόμου Πρακτικῶν τοῦ Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου, τό ὁποῖον, ὡς γνωστόν, συνεκλήθη ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας στήν Ἀθήνα, ἀπό 13ης ἕως 14ης Δεκεμβρίου τοῦ 2024, μέ θέμα «Ἡ Ὀρθόδοξη Χριστιανική Παράδοση τῆς Κύπρου ἀπό τούς χρόνους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μέχρι σήμερα».

Εἶναι ἰδιαιτέρας σημασίας τό γεγονός ὅτι ἡ χριστιανική πίστη διαδόθηκε στήν Μεγαλόνησο τῆς Κύπρου κυρίως ἀπό τόν Ἀπόστολο τῶν Ἐθνῶν Παῦλο τόν Οὐρανοβάμονα καί τούς μαθητές του Βαρνάβα, μέ κυπριακή καταγωγή, καί Μᾶρκο, περί τό ἔτος 45, «ἐκπεμφθέντες, ὑπό τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου», γιά νά κηρύττουν καί ἐκεῖ τόν «λόγον τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. 13. 4-5), καθώς πληροφορούμεθα ἀπό τό βιβλίο τῶν «Πράξεων τῶν Ἀποστόλων». Ἔτσι, ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας εἶναι ὁ θεμελιωτής τῆς χριστιανικῆς πίστεως στήν ἁγιοτόκο καί ἡρωοθρέμμονα Κύπρο.

Οἱ ἁγιολογικές συναξαρικές διηγήσεις καί τά ὑμνογραφικά μας κείμενα τόν περιγράφουν ὡς «μέγα κλέος τῆς Κύπρου, τῆς Οἰκουμένης τόν κήρυκα, υἱόν παρακλήσεως καί ἀγαθόν

ἄνδρα». Ἀξιώθηκε νά γίνει πρῶτος ἱδρυτής τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί νά μαρτυρήσει ἐκεῖ, ἀφοῦ προηγουμένως κήρυξε τό Εὐαγγέλιο στήν Ἀντιόχεια, τήν Παλαιστίνη, τήν Ρώμη, τήν Μικρά Ἀσία. Ἑπομένως, ἡ Χριστιανική Παράδοση τῆς Κύπρου εἶναι Ἀποστολική καί ὡς ἐκ τούτου, εὐλόγως ἡ Γ' Οἰκουμενική Σύνοδος τῆς Ἐφέσου (431, 8ος κανών) κατοχύρωσε τήν ἀνεξαρτησία καί τό αὐτοκέφαλο τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας.

Ἐξαιρετικά ἐνδιαφέρουσες εἶναι ὅλες οἱ ἱστορικές περίοδοι τῆς Χριστιανικῆς Παραδόσεως καί πνευματικῆς ζωῆς τῆς Κύπρου, ὅπως οἱ πρῶτοι χριστιανικοί αἰῶνες στήν Μεγαλόνησο, ἡ ἀκμαία Βυζαντινή περίοδος, ἡ καλλιέργεια τῶν ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν καί Γραμμάτων, ἡ ἵδρυση τῶν ἀρχαίων, ἱστορικῶν Μονῶν τῆς Μεγαλονήσου, ὅπως τοῦ Σταυροβουνίου, Κύκκου, Μαχαιρᾶ, Ἁγίου Νεοφύτου. Ἀκολούθως, ἰδιαίτερα σημαντικές, καί ἀπό ἐκκλησιαστικῆς ἀπόψεως, εἶναι οἱ περίοδοι τῆς Λατινοκρατίας καί τῆς Τουρκοκρατίας, ἀλλά καί ἐν γένει οἱ ἀγῶνες ἐλευθερίας τῆς Κύπρου, ὅπου, σύν τοῖς ἄλλοις, ἀναδεικνύεται καί ἡ διαχρονική συμβολή τοῦ Κλήρου.

Γιά τά ἐν λόγῳ θέματα κατέθεσαν τίς ἐπιστημονικές θέσεις καί τήν ἐμπειρία τους οἱ διακεκριμένοι Εἰσηγητές τοῦ Ἐπιστημονικοῦ μας Συνεδρίου καί, ὡς ἐκ τούτου, τούς συγχαίρουμε γιά μία ἀκόμη φορά καί τούς εὐχαριστοῦμε. Τίς ὡς ἄνω ἐπιστημονικές Εἰσηγήσεις τους ἔχουμε πλέον ἐκδεδομένες τύποις σέ αὐτόν τόν καλαίσθητο καί λίαν ἐπιμελημένο Τόμο τῶν ἐκδόσεων «Ἀρχονταρίκι». Ἔτσι, ὁ ἀνά χεῖρας Τόμος προστίθεται στήν σειρά τῶν 10 Τόμων - Συνεδρίων γιά τήν Τουρκοκρατία καί τό 1821, καί τῶν 3 Τόμων - Συνεδρίων γιά τήν ἱστορία καί τήν πολιτιστική παράδοση τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τοῦ Πόντου καί τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης.

Περαίνοντες τίς ἀνωτέρω σκέψεις μας, συγχαίρουμε τόν λίαν ἀγαπητό ἐν Κυρίῳ ἀδελφό καί συλλειτουργό, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος καί Ἁλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο, Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, τούς ἐκλεκτούς συνεργάτες του, τόν ἐκδοτικό οἶκο «Ἀρχονταρίκι» καί ὅλους ἐσᾶς πού παρίστασθε ἀπόψε σέ αὐτήν τήν σεμνή τελετή.

Εἴθε ὁ Κύριος τῆς Δόξης νά στηρίζει τόν ὁμαίμονα Κυπριακό Λαό στήν πίστη καί τήν εὐσέβεια καί νά τοῦ δίδει τήν δύναμη νά ἀγωνίζεται γιά τό δίκαιο αἴτημα τῆς ἀπελευθερώσε-

ως τοῦ 37% τῶν ἐδαφῶν τῆς Κύπρου καί γιά τήν ἐπικράτηση τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀλήθειας καί τῆς εἰρήνης.

Μετά θερμῶν πατρικῶν εὐχῶν καί ἀγάπης ἐν Κυρίῳ,

† Ὁ Ἀθηνῶν **Ι Ε Ρ Ω Ν Υ Μ Ο Σ**
Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος